

Undervisningsaktiviteter til
Danmarkskanonen

UNDERVISNINGS
MINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

#dkkanon

Værdi

Rigsfællesskabet – Færøerne

DIGItalk: Ragnhild Hjalmarsdóttir Højgaard, tekstilkunstner

Rigsfællesskabet – Færøerne

Færøerne er et af de tre selvstyrende områder i Norden og består af 18 større og mindre øer, som er forbundne med tunneller og færger. Landskabet på Færøerne er barskt med stejle klipper, græsklædte åse og lidt skov.

Med sine knap 1.400 km² er Færøerne det mindste af de tre selvstyrende områder i Norden. Der bor 49.864 mennesker på Færøerne, og cirka 20.000 af dem bor i hovedstaden Torshavn.

Færøerne tilhører formelt kongeriget Danmark, men har et udstrakt selvstyre. Lagtinget er den øverste myndighed på Færøerne. Landet er ikke medlem af EU, men har indgået en fiskeri- og handelsaftale med EU.

Fiskeri er den allervigtigste industri på Færøerne efterfulgt af turisme og uldproduktion. Mere end 97 procent af øens eksport udgøres af fiskeriprodukter (kilde: www.norden.org).

Læs mere til information og yderligere undervisningsvinkler på www.emu.dk. På sitet findes mange gode forslag og ideer til at arbejde videre med f.eks. geografi, historie, kultur, rigsfællesskabet, kolonialisme m.m.

Forarbejde/Forforståelse

DIGItalk om Færøerne er med Ragnhild Hjalmarsdóttir Højgaard, tekstilkunstner. Forudgående drøftes kort om, hvad eleverne kender til Færøerne, kender de nogen, der har været der, etc.

Efter filmen drøftes i grupper:

- Hvad siger Ragnhild Højgaard om rigsfællesskabet?
- Hvad er det for en forandring, Ragnhild Højgaard fortæller om, der er sket på Færøerne med moderniseringer?
- Hvordan mener Ragnhild Højgaard, at Færøerne skal inspirere og være forbillede for Danmark?

DIGItalk: Ragnhild Hjalmarsdóttir Højgaard, tekstilkunstner

Øvelse

Efter filmen vælger eleverne fire spørgsmål, som de skal skrive om i fem minutter:

1. Beskriv dyret, der er genstand for Ragnhilds tale og dets betydning i Færøernes historie.
2. Forklar den færøske fåreulds historiske betydning i henhold til Ragnhilds forklaring.
3. Hvad er ifølge Ragnhild årsagen til, at den færøske fåreuld senere mistede sin betydning?
4. Hvor meget uld blev der brændt af på Færøerne i 2016?
5. Hvad har Ragnhild selv lavet som et personligt statement i denne udvikling?
6. Hvad kan ifølge Ragnhild blive en trussel mod den færøske kultur, håndværk og bæredygtighed?
7. Indplacer Færøerne på et kort, og beskriv de færøske forbindelser og fællesskaber med andre lande.

Øvelse

TEMA 'Ull er Føroya gull!' eller på dansk: 'Uld er det færøske guld!'

Posta er navnet på det færøske postvæsen. Siden 1976 har det færøske postvæsen trykt egne frimærker, der i en periode var en betydelig eksportvare næst efter fiskeprodukter. I dag er der ikke så mange, der bruger frimærker eller samler på dem.

I 2015 var strik-kunst motivet på det færøske 17-kroners frimærke.
<http://dk.stamps.fo/ShopItem/SHEETS/0/PPD000817/ARK>

I den ledsagende pressemeddelelse fortælles om et gammelt færøsk udtryk: 'Ull er Føroya gull', der kan oversættes til 'Uld er det færøske guld'. Læs og diskuter tekstens indhold i små grupper, eksempelvis fire elever:

1. Diskuter betydningen af at have et eget selvstændigt postvæsen. Er det vigtigt og nyttigt, eller er det tom symbolik?
2. Hvor gammelt er det danske postvæsen?
3. Hvor gammelt er det færøske postvæsen?
4. Hvilken oprindelig betydning har udtrykket 'Ull er Føroya gull'?
5. Hvilken betydning har dette udtryk i dag?
6. Forklar fænomenet 'strikkeklubber' på Færøerne.

7. Hvilken social betydning kan en 'strikkeklub' have, hvis du er tilflytter?
8. Hvordan kan man ifølge teksten stadig se og opleve den gamle færøske striketradition?

Pressemeddelelsen fra Posta er fra bogen 'HNJ's ultimative guide til Færøerne, færøsk strik', 2011. Forfatteren er Jóhanna av Steinum, der er strik-designer og har sit eget brand, Steinum.

Efterbearbejdning/udvidet forløb

ANDERS LUND MADSEN ulden brændes af:
<https://www.dr.dk/tv/se/den-yderste-oe-anders-lund-madsen-pa-faeroerne/-/anders-lund-madsen-pa-den-yderste-oe-1-3#!/>

Anders Lund Madsen har i to måneder i 2017 boet på den fjerne ø Fugloy på Færøerne. Her er der 800 får og 44 mennesker. Udsendelsen bringes i tre dele på under en halv time hver. I første afsnit samles der uld fra 130 får. Ulden brændes af. Dette ses i afsnit 1 fra 5:54, hvor en ældre kvinde forklarer om barndom og uld på stedet. Vi ser fårene blive klippet, og vi ser efterfølgende ulden blive brændt udendørs i det grønne sommergræs. Vores sekvens slutter ved 8:00.

Dette er en fællesopgave i klasselokalet, hvor alle klart kan se Madsens tv-program:

1. Hvordan foregår afbrændingen af uld i dag?
2. Er der nogen, der udtrykker sentimentalitet over, at ulden brændes?
3. Er der nogen forklaring på, hvorfor ulden ikke kommer til nytte på nogen måde?

Her er en nyhedsartikel på webportalen in.fo i 2014 med en overskrift, der kan oversættes til 'Færøernes guld kommer ikke til nytte':
<http://www.in.fo/news-detail/foeroya-gull-fer-fyri-skeyti/>

For at høre den indre tone og musikalitet i det færøske sprog findes en færing, der kan læse teksten, der udtrykker, at ulden ingen værdi har længere. En politiker foreslår i artiklen, at der bør laves en koordineret indsamling af uld, efter at bønderne har klippet fårene.

Opsamling

- Er der andre punkter, hvor I kunne forestille jer, at Danmark kan lære af Færøerne og færøsk kultur, natur etc.?
- Hvad er kunstens muligheder eller udfordringer, når den behandler bekymringer for spørgsmål om bæredygtighed?
- Giv andre eksempler på kunst, som argumenterer for politiske spørgsmål.

dkkanon

